

Cees Veerman, oud-voorzitter van Vewin.

Cees Veerman zwaait af na zes jaar Vewin-voorzitterschap

‘De Nederlandse drinkwatersector is klaar voor de toekomst’

In augustus van dit jaar trad Cees Veerman af als voorzitter van Vewin, na twee bestuurstermijnen van drie jaar. Toen hij in 2011 aantrad, viel hij met zijn neus in de boter: het kersverse Bestuursakkoord Water, een nieuwe Drinkwaterwet, de invulling van de nieuwe Deltawet en de Omgevingswet waren enkele van de uitdagingen die op zijn bord lagen. *Hoe kijkt hij nu terug op zijn voorzitterschap?*

Als (onder andere) voormalig minister van Landbouw en voorzitter van de vereniging Natuurmonumenten kende Cees Veerman de drinkwatersector al langer. Toch was hij in 2011 verrast bij de nadere kennismaking met de sector. ‘Wat mij nog het meest opviel, was de grote mate van professionaliteit en toewijding bij de drinkwaterbedrijven’, aldus Veerman. ‘Het waren en zijn goed geleide

bedrijven, die in stilte een belangrijke publieke taak vervullen, op een bedrijfsmatige en efficiënte manier. Met als resultaat: het beste drinkwater ter wereld, dat duurzaam wordt geproduceerd en tegen de laagst mogelijke kosten 24 uur per dag overal in Nederland uit de kraan komt.’

Is uw beeld van de drinkwatersector in de tussenliggende tijd nog veranderd?
Veerman: 'We hebben in 2011 met de tien drinkwaterbedrijven een intensieve positiebepaling uitgevoerd en een visie ontwikkeld die ons de afgelopen jaren als leidraad diende. Het waren toen best spannende tijden voor de drinkwatersector, met belangrijke onderwerpen die 'van buiten' op ons afkwamen: de nieuwe Drinkwaterwet, de invulling van de nieuwe Deltawet, de ontwikkeling van het nieuwe omgevingsrecht, de uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water, het Bestuursakkoord Water, nieuwe bezuinigingen. Daarbij is het zaak dat de individuele belangen van de drinkwaterbedrijven en het collectieve belang van de sector met elkaar in overeenstemming zijn. We hebben daar toen intensief met elkaar over gesproken en als ik nu zes jaar later zie hoe we dat hebben aangepakt, dan ben ik daar niet ontevreden over.'

'Ik denk dat ik wel mag zeggen dat de drinkwatersector in evenwicht is, en dat de bedrijven hun zaakjes goed op orde hebben, zowel financieel als bedrijfsmatig. Natuurlijk waren er wel een paar rimpeltjes in de vijver, maar dat hoort erbij. Ik denk dan aan de discussie over de buitenlandse activiteiten van de drinkwaterbedrijven of over de WACC¹. Op het snijvlak van privaat- en publiekrechtelijke organisaties zijn dat op zich gezonde discussies, waarmee je elkaar scherp houdt.'

Successen

Eén van de successen van de afgelopen jaren is volgens Veerman de uitvoering van het Bestuursakkoord Water: 'De drinkwaterbedrijven hebben daar een actieve rol in genomen. Door zich méér dan aan de afspraken te houden, zijn de vooraf afgesproken doelstellingen overtroffen. Hopelijk is met de geïntensiveerde samenwerking met de gemeenten en de waterschappen onder het BAW ook de basis gelegd voor een praktische aanpak van andere waterketenproblemen. Volgens mij was dat al zichtbaar in de manier waarop gezamenlijk is gereageerd en opgetreden bij de problematiek van lozingen op het oppervlaktewater van bijvoorbeeld pyrazool in de Maas.'

Hoe ziet u de rol van Vewin en van de voorzitter?

Veerman: 'Als producenten van drinkwater staan de bedrijven hun mannetje wel, daar hebben ze mij echt niet voor nodig. Maar voor sommige zaken is het wel handig als je samen kunt optrekken. In Vewin moeten twee werelden elkaar vinden: die van de dagelijkse business van de drinkwaterproductie, en die van de lobby en de politieke gevoeligheden. De drinkwaterbedrijven worden bedrijfsmatig geleid door directeuren, die op zekere afstand opereren van de wereld van politiek en beleid. Tegelijkertijd vormen deze directeuren het bestuur van Vewin, met als taak: het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de sector in Den Haag en Brussel.'

Internationaal

U gaf al aan dat het Nederlandse drinkwater tot het beste van de wereld behoort. Wijlen minister Joseph Luns heeft eens gezegd: 'Het voordeel van een klein land is dat het een groot buitenland heeft'. *Bent u het daarmee eens?* Veerman: 'Voor een diplomaat gaat dat misschien wel op, maar voor drinkwaterbedrijven ligt dat genuanceer-

der. De waterproblematiek in Nederland valt in het niet bij de situatie in veel ontwikkelingslanden. Het is prachtig als Nederlandse kennis of technologie elders het verschil kan betekenen tussen leven en dood. Een goed voorbeeld is een project in de Mekong-delta in Vietnam waar ik ooit op werkbezoek was. Een teruggekeerde bootvluchteling is daar een eigen waterbedrijf begonnen – met kennis die hij in Nederland opdeed bij een drinkwaterbedrijf en met door onze sector gesponsorde techniek. Daarmee verschaft hij de allerarmsten in het gebied voor het eerst toegang tot schoon drinkwater en sanitatie. Ik ben er trots op dat wij een bijdrage mogen leveren aan dat soort initiatieven. In die zin biedt het buitenland natuurlijk veel mogelijkheden voor de export van onze kennis en ik vind ook dat we dat aan onze stand verplicht zijn.'

Kaderrichtlijn Water

'Maar er is ook een ander aspect: doordat Nederland aan het eind ligt van enkele grote, internationale rivieren, krijgen wij te maken met wat er in andere landen in het oppervlakte- én het grondwater terecht komt. De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) stelt hoge eisen aan waterkwaliteit en het belang van schone rivieren. Met als doel: productie van drinkwater door een 'eenvoudige zuivering'. Dat betekent dat je bronnen dus al redelijk schoon moeten zijn. Er zijn grote verbeteringen bereikt op het gebied van het aantal overschrijdingen door pesticiden en nutriënten, maar we zijn er nog niet. Daarnaast komen nieuwe stoffen, zoals medicijnen, drugs en nanodeeltjes, steeds vaker voor in het oppervlakte- en het grondwater. Het uitgangspunt daarbij moet blijven: 'De vervuiler betaalt'. Hoe dichter bij de vervuiler kan worden gezuiverd, des te beter. Dat zul je Europees moeten regelen, dus ook in Brussel ligt nog een schone taak voor Vewin.'

Heeft u zelf nog iets opgestoken van uw voorzitterschap?

'Zeker', aldus Veerman. 'De drinkwaterbedrijven zijn vrij bescheiden, maar wat ze in relatieve stilte technologisch voor elkaar boksen, is indrukwekkend. Als enige land ter wereld zijn wij in staat perfect drinkwater te maken zonder het gebruik van chloor: met geavanceerde filters, membranen, UV-behandeling en ga zo maar door. Als je ziet wat voor infrastructuur is ontwikkeld om iedereen in Nederland 24/7 van schoon en lekker drinkwater te voorzien, dan is dat echt enorm. Dingen zoals planning, onderhoud, voorbereiding op calamiteiten, nooddrinkwatervoorziening: je staat er niet bij stil, maar de drinkwaterbedrijven hebben het echt allemaal prima geregeld. Ik heb daar veel van geleerd en probeer dat ook elders weer uit te dragen!'

In balans

'Ik geef het stokje met een gerust hart over aan mijn opvolger. De drinkwatersector is in balans en ik heb er het volste vertrouwen in dat zij in staat is de uitdagingen van de komende jaren het hoofd te bieden. Daarbij denk ik dat een centrale organisatie zoals Vewin een belangrijke rol kan spelen bij het volgen van en waar mogelijk meewerken aan wet- en regelgevingsprocessen. De kennis waarover de sector beschikt, kan via Vewin zijn weg vinden naar de beleidsmakers. Als dat op een transparante en integere manier gebeurt, is dat in ieders belang.'

¹ WACC = Weighted average cost of capital, ofwel: de gemiddelde kosten voor het kapitaal waarmee een bedrijf/organisatie gefinancierd wordt, bestaande uit het eigen vermogen, aangevuld met het vreemd vermogen.